

Oslo 10.10.18

Innspillsnotat til Høring

Statsbudsjettet 2019 (kapitler fordelt til Arbeids- og sosialkomiteen)

Prop. 1 S (2018-2019)

Den demografiske utviklingen i befolkningen betyr ikke bare at det blir mange eldre, det blir også mange eldre arbeidstagere. Disse vil være i gruppen 40 – 70 år og skal bidra med sitt arbeid til at vårt velferdsnivå er blant de beste i verden. Samtidig er det behov for at kvinner øker og beholder sin deltagelse i arbeidslivet.

Dessverre er dette under press fordi med økende alder i befolkningen øker også behovet for at eldre og syke vil trenge bistand, og det fra noen som er i arbeid. Det blir over tid en stor prøvelse for mange i denne generasjonen – «Sandwichgenerasjonen» - og særlig kvinner.

Det er økende nødvendig å få fokus på dette fordi vi beregner at **1 -2 av 10 ansatte vil komme i en omsorgssituasjon for syke eller eldre 1 eller flere ganger i sitt arbeidsliv.**

(Employers for Carers UK, <https://www.employersforcarers.org/>)

Dette kan være kortvarig og intenst og livet går videre etter en tid, men for mange kan det være langvarig, det vil si 10-15 år eller mer, fordi våre syke og eldre også lever lenger som nettopp det.

Hvis vi ikke håndterer dette rett vil vi se at en del av disse arbeidstagerne, som hjelper syke og eldre, reduserer sine stillinger, går over på langstissykefravær eller slutter helt i arbeid. Da har vi håndtert dette dårlig.

Det er alvorlig for dem, for de rundt dem og for oss som samfunn.

Våre undersøkelser viser at mange i denne situasjonen ender med 16 % sykefravær under 16 dager og 16 % sykefravær over 16 dager. Det er som gruppe langt over gjennomsnittlig sykefravær. Arbeidsgivere betaler først, og Staten etterpå. Pårørenderapporten 2017 er for øvrig levert dere.

Vi tror at dette kan løses smartere, også nå når IA avtalen skal evalueres! La oss se på det med nye øyne!

Regjeringen skrev i sin plattform (januar 2018) at de skulle legge frem en Nasjonal strategi for pårørende men vi kan dessverre ikke se at denne er nevnt noe sted i Statsbudsjettet. Pårørende er også personer som står i klem mellom sitt arbeid og uformell omsorg.

For å sikre at vi begynner å ta denne situasjonen på alvor ber vi om at det avsettes:

- Kap 604/605 : 3millioner for å se hvordan pårørende arbeidstagere kan inkluderes i IA avtalen slik at pårørende ikke faller ut av arbeidslivet (ASD)
- Kap 601 : 3 mill for å få mere kunnskap om hvorfor pårørende arbeidstagere har så høyt sykefravær i forhold til resten av befolkningen (ASD)

Det tror vi vil gi et godt grunnlag til å begynne å håndtere vår uformelle omsorg når vi er i arbeidslivet – ikke bare som småbarnsforeldre, men som familiemennesker, venner og kolleger som har arbeid, men også hjelper våre nære og kjære.

Med vennlig hilsen

Anne-Grethe Terjesen

Fagsjef

Anita Vatland

Leder/styreleder